

ACTA UNIVERSITATIS SAPIENTIAE

Szerzői jogi szabályzat és publikációs irányelvek

1. A Szabályzat célja

Jelen Szabályzat célja az *Acta Universitatis Sapientiae* (továbbiakban Acta) folyóirat bármely sorozatának lapszámaiban megjelenő tudományos művek szerzői jogi aspektusainak szabályozása.

2. A szabályzat alkalmazási területe és hatálya

A jelen Szabályzat hatálya kiterjed minden olyan tudományos alkotásra, amelyet annak szerzője (vagy szerzői) publikálási szándékkal benyújtanak az Acta számára, a benyújtás pillanatától kezdődően.

Az ACTA folyóirat kizárólag szakmailag lektoráltatott cikkeket közöl (peer review rendszer), a publikálásra benyújtott cikkek lehetnek eredeti kutatási eredményeken alapuló szaccikkek (original research papers) valamint egyéb közlemények (non-research papers). Ez utóbbi kategóriába tartoznak a tudományos összefoglaló cikkek (review articles), a könyvszemlék (book reviews) valamint új, mérési és elemzési eljárásokat bemutató cikkek (methodology papers). A folyóiratban közölt írások szakmai hitelességéért a szerzők vállalnak felelősséget.

A szerző(k) az elfogadott cikk felhasználására területi korlátozás nélkül 5 éves időszakra felhasználási jogot enged(nek) a Kiadónak.

3. Többszerzős művek

Amennyiben egy publikálásra benyújtott tudományos alkotásnak több szerzője van, a szerzők sorrendjének meghatározása a szerzőtársak feladata és joga. Valós intellektuális hozzájárulás nélkül a szerzőség feltüntetése etikailag kifogásolhatónak minősül. A szerzői sorrend kialakításánál az ICMJE szabályzata javasolt (<http://www.icmje.org/recommendations/browse/roles-and-responsibilities/defining-the-role-of-authors-and-contributors.html>).

A szerzőség által felvetett jogok és kötelezettségek gyakorlása olyan felelősséget jelent, amely nem évül el.

Többszerzős művek esetében az Acta kiadójával történő kapcsolattartás a levelező szerző (corresponding author) feladata.

4. A tudományos művek közzétételére vonatkozó rendelkezések

4.1. A tudományos publikálással szembeni etikai elvárások

A publikáció olyan, a román szerzői jogi törvény (1996. évi 8. törvény) meghatározása szerinti eredeti módon megfogalmazott leírása a tudományos eredményeknek, amelyeket a szerzők értek el, és amelyekért azok szakmai felelősséget vállalnak. A tudományos publikáció célja a kutatók eredményeinek ismertetése, illetve azok mások által történő felhasználásának elősegítése.

A tudományos publikációra vonatkozó elvárás, hogy szakemberek által titkosan (blind peer-review rendszerben) elbírált közlemény, tanulmány, könyvrészlet vagy könyv legyen.

A tudományos publikációk esetében a szellemi tulajdonjog megsértését jelenti egy szöveg másolása a szerző nevének említése nélkül, adatok, eredmények, érvek stb. hivatkozás nélkül történő idézése, más szerzők gondolatainak, tudományos eredményeinek saját eredményként történő bemutatása, más szerzők szellemi munkájának elsajátítása és a nyilvánosság előtti bemutatása, a forrás részletes megjelölése nélkül.

Az Acta a közlésre elfogadott tudományos publikációkat ingyenesen teszi hozzáférhetővé Open Access Gold rendszerben, és általános szabályként nem fizet díjat a szerzőnek. A szerző a díjazásról a kézirat beküldésével kifejezetten lemond.

A folyóirat fenntartja a jogot, hogy a cikkek szerzőivel egy közlési szerződést (Copyright form) írasson alá, mely garantálja, hogy a közölt cikkek más lapokban vagy gyűjteményes kötetekben, ugyanabban a formában, változtatás nélkül nem jelenhetnek meg. Ettől a feltételtől, a szerző egyéni kérése és megalapozott indoklása alapján, az ACTA szerkesztőbizottsága feloldást adhat.

4.2 A szerzők kötelezettségei

A megjelent tudományos publikációk tartalmáért a szerzők tartoznak felelősséggel, azok nem feltétlenül tükrözik az Acta álláspontját.

Minden szerzőnek szavatolnia kell azt, hogy a tanulmány saját, eredeti szellemi alkotása, illetve amennyiben felhasználta mások munkáit, akkor azokat megfelelő módon idézi és szakszerűen hivatkozik rájuk.

A szerző(k)nek nyilatkozniuk kell arról, hogy a benyújtott mű nem jelent meg korábban máshol, és nem áll fenn harmadik személynek olyan kizárólagos szerzői joga, amely az Acta általi felhasználását akadályozná vagy korlátozná.

A publikálásra való benyújtás pillanatával kezdődően, a jelen Szabályzat 2. pontjában rögzítetteknek megfelelően, a szerző visszavonhatatlan engedélyt ad a mű címének felhasználásához, a mű nyilvánosságra hozatalához nyomtatott és elektronikus formában, a folyóirat honlapján és adatbázisokban. A szerző engedélyt ad a mű sokszorosítására, terjesztésére és a szükséges korrektúra elvégzésére.

Az esetleges érdekkellentétek elkerülése végett, amennyiben a publikálásra benyújtott munka egy adott szerv, intézmény anyagi támogatásával, vagy pályázati forrásokból valósult meg, a szerző(k) ezt a tényt a Köszönetnyilvánítás [Acknowledgements] részben kell feltüntetniük.

A szerző(k) kérhetik a felelős szerkesztőtől a publikált anyaghoz fűződő utólagos helyreigazítást, akár a mű visszavonását is, amennyiben a munka alapvető tévedést vagy jelentős mértékben helytelen következtetéseket tartalmaz.

4.3. A szerzők jogai

A szerző(k) megőrzik a mű feletti szellemi tulajdonjogot (ugyanakkor, a 2. pont értelmében a felhasználási jogról 5 évre, területi korlátozás nélkül lemondanak az Acta javára).

A szerző(k)nek jogában áll saját célra a már publikált tanulmányból másolatot készíteni, az akadémiai közösségen belül hasonló területen tevékenykedő kutatókkal, akár erre a célra létrehozott platformokon megosztani, az illető tanulmány előzetes (preprint/working paper) formáját saját vagy intézményi honlapjára feltölteni.

A szerzőnek jogában áll a már publikált tanulmányt szakmai rendezvényeken bemutatni, és az eredeti megjelenés bibliográfiai adatainak feltüntetése mellett bővített, átdolgozott vagy lerövidített formában saját további munkáiban felhasználni.

4.4. Önplágium

Ismételt leírás helyett a szerzők azonosítható hivatkozásokkal kell felhívják a figyelmet bármely korábbi, már leközlött eredményeikre.

Természettudományok terén az eredmények (felfedezések) publikációja során a többszöri közlés kizárása, társadalomtudományok esetében az utánközlés tényének tisztázása egyértelmű követelmény.

A saját, korábban már tudományos dolgozatban publikált eredmény ismételt említése egy saját tankönyvben vagy oktatási segédanyagban, illetve annak más nyelven történő közlése megengedett, ha a szerző munkájában erről említést tesz.

A saját eredmény ismételt publikálása azonban az akadémiai integritás szempontjából vétségnek minősülhet, ha ez érdemtelen előny elérése érdekében történik

Publikált eredmények újbóli benyújtása önplágiumnak tekintendő, és nem megengedett.

4.5. Első közlés. Többszörös, párhuzamos vagy egyidejű publikálás

Az Acta általános szabályként csak első közlésre fogad kéziratokat. Ugyanakkor a jelentős részben (legkevesebb 50%-ban) átdolgozott kézirat benyújtása lehetséges, az ennek befogadásáról szóló elbírálás az illetékes Acta sorozat/lapszám főszerkesztőjének a feladata.

Azonos tartalmú kéziratot nem nyújthat(nak) be a szerző(k) egyidejűleg több helyre elsődleges közlés céljából.

Ugyanazon kéziratnak több folyóirathoz való egyidejű benyújtása etikátlan magatartásnak minősül és elfogadhatatlan. Egyazon kézirat több folyóiratban egyszerre történő megjelenítése hasonlóképpen sérti az akadémiai normákat és elfogadhatatlannak minősül.

Megengedhető ugyanakkor egy rövid formában publikált előzetes közlemény kibővített, teljes formában történő újbóli benyújtása az előzetes közlésre történő megfelelő hivatkozással.

A publikálásra elfogadott kéziratot nem lehet azonos tartalommal, más nyelvi verzió formájában újból benyújtani.

4.6. Felhasználás

A mű publikálása a Sapientia ACTA saját intézményi honlapjain történik open access formában.

A kiadói szerződéses partnerrel történő megegyezés értelmében a mű repozitóriumba, illetve jegyzett adatbázisokba való feltöltése ez utóbbi partner felelőssége, és az általa használt szabályzat szerint történik (jelen esetben a DeGruyter Sciendo platform – <https://www.sciendo.com/services/journals>).

A szerzők számára mind az ACTA saját intézményi honlapjáról, mind a platformszolgáltató felületéről lehetséges a mű letöltése archiválás céljából. Minden esetben kötelező feltüntetni a mű eredeti megjelenésének helyét, illetve az illető folyóirat honlapjának elérhetőségét vagy a mű DOI azonosítóját.

A platformszolgáltató felhasználási irányelve értelmében, a feltöltött anyagok a Creative Commons [Attribution-NonCommercial-NoDerivs](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/) licensze alatt használhatóak fel (kötelező a mű szerzőjének feltüntetése, tilos a kereskedelmi célú felhasználás, ideértve a saját, szerzői példánynak kereskedelmi célú adatbázisba való archiválását, illetve tilos a mű módosítása, átalakítása vagy kiegészítése is).

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>

5. Eljárás

A szerkesztők a [COPE](#) magatartási kódexét és a folyóirat-szerkesztőknek szóló gyakorlati útmutatót, a legjobb gyakorlatok gyűjteményét követik munkájukban.

A szerkesztőbizottság minden, a kézirat benyújtásával, lektorálásával kapcsolatos információt bizalmasan kezel, a kéziratok elbírálása a szerző(k)re vonatkozó bármilyen faji, etnikai, szexuális, vallási vagy politikai-filozófiai megkülönböztetés nélkül történik.

A szerző(k) által elkövetett etikai vétségek gyanúja esetén a kiadvány szerkesztői, a kiadó igazgatója vagy a szerkesztőbizottság tagjai haladéktalanul jelzik az esetet a sorozat főszerkesztőnek, és megtesznek minden szükséges intézkedést annak érdekében, hogy a szükséges erkölcsi jóvátétel megtörténjen.

Ezen intézkedések részét képezheti a szerző(k) kizárása az Acta portfóliójában szereplő kiadványok potenciális szerzői közül, azon intézmény értesítése, melyet a szerző(k) affiliációként megjelöltek vagy az akadémiai közösség tájékoztatása.

Jelen Szabályzat alappillére a román szerzői jogi törvény (az 1996. évi 8. sz. törvény). A szabályzat kiegészítését képezi a Sapientia EMTE Etikai Kódexének, különös tekintettel annak *A szakmai dolgozatok és különféle szellemi termékek eredetiségének szavatolása* című 10. pontjának, valamint az Acta Universitatis Sapientiae publikálási és terjesztési szabályzatának.

Dr. Dávid László egyetemi tanár,
Szenátus elnök

2021.06.25.